

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 374/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **BELARIA s. r. o.**, Tkáčska 6507/2, Prešov, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Pirníkom, Tkáčska 6507/2, Prešov, proti uzneseniu Mestského zastupiteľstva mesta Prešov č. 43/2023 z 22. februára 2023 o schválení záväznej časti zmien a doplnkov č. 16/2019 územného plánu mesta Prešov v časti Lokality č. 32 vyhlásenému Všeobecne záväzným nariadením mesta Prešov č. 5/2023 z 27. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Napadnuté všeobecne záväzné nariadenie mesta navrhuje zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je výlučnou vlastníčkou pozemku v katastrálnom území ■■■■■, zapísaného na LV ■■■■■, par. č. ■■■■■ s výmerou 8949 m² – zastavaná plocha a nádvorie. Pozemok bol až do prijatia zmeny územného plánu mesta stavebným pozemkom. Z územnoplánovacej informácie mesta zo 6. apríla 2020 vyplýva, že východná časť nehnuteľnosti (cca polovica z par. č. ■■■■■) sa nachádza na ploche určenej ako plochy občianskej vybavenosti, pre ktorú platí regulatív RL C2, pričom zvyšok nehnuteľnosti sa nachádza na ploche funkčnej ako plochy urbanistickej zelene, pre ktorú platí regulatív RL G2. Sťažovateľka spornú nehnuteľnosť kúpila v roku 2019 od STIPE, spol. s r. o., pričom bola oboznámená s dlhodobou platnosťou regulatívov.

3. Mesto ako orgán územného plánovania s kompetenciou obstarávať územnoplánovacia dokumentáciu všeobecne záväzným nariadením schválilo zmeny a doplnky č. 32 územného plánu mesta, pričom zmenilo stavebný pozemok s funkciou plochy areálovej občianskej vybavenosti na pozemok s funkciou plochy urbanistickej zelene. Podľa novej územnoplánovacej informácie mesta z 9. mája 2023 celá nehnuteľnosť sťažovateľky sa nachádza na ploche určenej ako plochy urbanistickej zelene.

4. Sťažovateľka v procese obstarávania podala pripomienky k návrhu. V prípade zmeny funkčného využitia nehnuteľnosti by sa podľa nej nehnuteľnosť stala z obchodného hľadiska bezcennou a vznikla by jej škoda v rozsahu cca 1 500 000 eur. Sťažovateľka 25. mája 2022 ponúkla mestu spornú nehnuteľnosť na predaj. Mesto pôvodne ponuku sťažovateľky neodmietalo, pričom poslanci mestského zastupiteľstva schválili cenu spornej nehnuteľnosti podľa znaleckého posudku (1 566 075 eur). K schváleniu finančných prostriedkov z rozpočtu mesta napokon nedošlo.

II.

5. Sťažovateľka argumentuje, že schválený územný plán mesta zasiahol do jej vlastníckeho práva. Tvrdí, že kúpna zmluva s mestom nebola uzatvorená a aj napriek tomu poslanci mestského zastupiteľstva schválili spornú zmenu územného plánu. Podľa názoru sťažovateľky by malo mesto zriaďovať verejnú zeleň predovšetkým na pozemkoch patriacich mestu, a nie na súkromných pozemkoch, ktoré nie sú verejnosti prístupné. Postup mesta sťažovateľka hodnotí ako arbitrárny, pričom mesto nejaví záujem o zmierlivé vyriešenie sporu.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že podala podnet na protest prokurátora, ako aj správnu žalobu na príslušný správny súd, a to napriek tomu, že je jej známa judikatúra správnych súdov, podľa ktorej inštitút prieskumu zákonnosti územného plánu obce alebo mesta nie je rozhodnutím o subjektívnych právach fyzickej alebo právnickej osoby, a preto nejde o rozhodnutie, ktoré by bolo preskúmateľné súdom. Podľa jej názoru je judikatúra správnych súdov vzhľadom na pomery dnešnej doby neaktuálna, a preto podala aj ústavnú sťažnosť. Na porovnanie poukázala na judikatúru Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, podľa ktorej územné plány obce a mesta sú súdmi preskúmané.

III.

7. Predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie uplatnených práv všeobecne záväzným nariadením mesta.

8. Sťažovateľka nemá podľa ústavy, zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinná postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľkou ovplyvniť. Iba za predpokladu, že sťažovateľka vyčerpá všetky jej dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešná, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo

slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, I. ÚS 465/2019).

9. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov a akým je aj správna žaloba o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, je jednou z podmienok prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom [§ 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde]. V prípade nesplnenia tohto postupu platí, že ústavná sťažnosť je neprípustná.

10. Ako z ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľka považuje zaužívanú judikatúru za neaktuálnu a neodzrkadľujúcu potreby dnešnej doby. Aj napriek judikatúre podala proti namietanému územnému plánu mesta podnet na vydanie protestu prokurátorom a správnu žalobu. Správna žaloba podaná na príslušný správny súd predstavuje prekážku pre uplatnenie právomoci ústavného súdu, pre uplatnenie ktorej je dôležitý výsledok konania pred všeobecným súdom (porov. III. ÚS 657/2016, str. 4, ods. 4).

11. Ústavný súd vlastným šetrením zistil (úradný záznam zo 7. augusta 2023), že správna žaloba sťažovateľky je vedená na Správnom súde v Košiciach pod č. k. PO-2S/27/2023 a dosiaľ o nej nebolo rozhodnuté. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako neprípustnú [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2023

Robert Šorl
predseda senátu